

Gunta Apse

Recenzija/vērtējums par Latvijas Radio bērnu un jauniešu raidījumiem sabiedriskā pasūtījuma ietvaros

Latvijas Radio sabiedriskā pasūtījuma plāna ietvaros raidījumiem bērnu un jauniešu auditorijai 2017. gadā ir doti noteikti uzdevumi un satura prioritātes atbilstoši konkrētajai radio programmai. Kā kopīgi uzdevumi visām programmām ir minēti jauniešiem domātā satura pieejamība, izmantojot dažādas mediju platformas, piedāvāto raidījumu kvalitāte, atbilstība jauniešu interesēm, atgriezeniskās saites nodrošināšana, informēšana saprotamā veidā, kritiskās domāšanas veicināšana, izklaidējoši izglītojoša satura veidošana, Latgales studijas iesaiste un Latvijas simtgades tematikas aktualizēšana. Savukārt EPPL 71. pantā tieši attiecībā uz bērnu un jauniešu raidījumiem teikts, ka jānodrošina “bērnu un jauniešu auditorijai atbilstošus informācijas, izglītības, kultūras un izklaides resursus.” Tāpat likumā uzsvērta patriotiskās attieksmes veidošana pret Latvijas valstiskumu, sabiedrības integrācija, latviešu valodas saglabāšana, kultūras vērtību un vēstures popularizēšana, Latvijas un Eiropas kultūras mantojuma izplatīšana, mūsdienīgu žanru un formātu attīstīšana, sabiedrības līdzdalība un daudzas citas lietas, kas attiecināmas arī uz bērnu un jauniešu auditorijai domātajiem raidījumiem. Vērtējums veikts, vadoties gan pēc EPPL 71. panta pirmajā daļā noteiktajiem sabiedriskā pasūtījuma noteikumiem, gan Latvijas Radio sabiedriskā pasūtījuma daļas, ko tas īsteno 2017. gadā, gan sabiedriskā pasūtījuma novērtēšanas kritērijiem.

Latvijas Radio 1

Šajā programmā bērnu un jauniešu auditorijai Latvijas Radio pieteiktie un apskatītie raidījumi ir „Faktu mednieki”, „Burtu burvis”, „Grezie rati”, „Labu nakti”, Radioteātris bērniem un „KāpēcTāpēc”.

Radiospēle „Faktu mednieki” ir Latvijas simtgadei veltīta spēle – pusstundu garš raidījums vidusskolēniem, kas ēterā dzirdams ik svētdienu plkst. 10.30 ar atkārtojumu pirmsdienas naktī – plkst. 3.05 un Latvijas Radio 5 (pieci.lv) – svētdienās plkst. 12.00. Raidījums atbilst vairākām LR1 satura prioritātēm – veidot izzinošu spēli par Latvijas simtgadi (šī tēma ietilpst arī

visa Latvijas Radio 2017. gada satura attīstības prioritārajos plānos) un popularizēt jauniešu zināšanu nozīmi sacensības formātā, rosināt gūt jaunas zināšanas, kā arī aicināt līdzdarboties. Tāpat radiospēle pilnībā atbilst pieteiktajiem raidījuma mērķiem, kas minēti 2016. gada 10. oktobrī publicētajā ziņā *lsm.lv* - noskaidrot, kurā Latvijas novadā – Kurzemē, Zemgalē, Vidzemē vai Latgalē – ir zinošākie jaunieši vidusskolas vecuma grupā, apskatīt jautājumus par Latvijas vēsturi, kultūru, dabu, zinātni, ģeogrāfiju un sportu. Raidījumu var noklausīties interneta vietnē *lsm.lv*, kur apkopotas visas spēles epizodes, turklāt pie katras no tām var apskatīt ne vien ūsu spēles izklāstu, bet arī iepazīties ar dalībniekiem un apskatīt foto no raidījuma ieraksta, kā arī iesūtīt anketu dalībai. Nemot vērā, ka spēles pamatā ir darbība – jaunieši spēlē galda spēli, tad nebūtu slikti, ja *lsm.lv* vai *pieci.lv* būtu publicēti arī raidījuma video. Tas arī atbilstu vienam no uzdevumiem – „nodrošināt jauniešu satura pieejamību un diferencēšanu, izmantojot dažadas mediju platformas un starpžanru formas.” Tāpat būtu noderīgi, ja interneta vietnē tiktu publicēti katras epizodes rezultāti un visas spēles progress. “Faktu mednieki” sociālajos tīklos parādās vien Latvijas Radio 1 sociālajos kontos, kaut gan spēlei, nemot vērā tēmas aktualitāti un spēles formātu, varētu būt arī savs atsevišķs korts, piemēram, *Facebook*.

Studijā ar jauniešiem strādā redaktore Diāna Bērza, jautājumus aizkadrā uzdod spēles dalībnieku vienaudzis Kristers Bērzs. Raidījuma formāts nav pārāk oriģināls – šāda tipa raidījumi nav jauns izgudrojums, tomēr saturam labi piemērots. Jaunieši met kauliņus, izvēlas kategorijas un tiek uzdots jautājums. Pēc pareizas vai nepareizas atbildes saņemšanas seko izvērsts, labi sagatavots skaidrojums, kas arī klausītājiem dod iespēju uzzināt ko jaunu. Tieki doto vārdu arī jauniešiem, raidījums tiek vadīts raiti, nepiespiesti, atbilstoši auditorijas prasībām.

Lai arī raidījums ir interesants un atbilstošs auditorijai, tomēr ir arī nelielas iebildes. Veidojot jaunās epizodes, vajadzētu piedomāt pie tā, lai klausītāji, kas radiospēli klausās pirmo reizi, saprastu spēles noteikumus, tāpēc katrā raidījumā par to būtu jāatgādina, tāpat arī vajadzētu iepazīstināt tuvāk ar spēles dalībniekiem, jo ne visi klausītāji paralēli lasa lapu internetā. Vēl šādā raidījumā būtu rūpīgi jāpiedomā pie muzikālā noformējuma, lai tas būtu pievilcīgs jauniešu auditorijai.

Bērnu grāmatu ieteicējs “Burtu burvis”, kas ēterā dzirdams sestdienu rītos plkst.10.05, atbilst satura prioritātei - popularizēt grāmatu lasīšanu. Redaktore ir Diāna Bērza. Raidījuma mērķis, kā tas pozicionēts *lsm.lv*, ir palīdzēt bērnam atrast īsto grāmatu. Interneta vietnē atrodami arī senāki raidījuma ieraksti un galveno personāžu apraksti. Šim raidījumam nav sava konta *Facebook*, bet *Twitter* kontā pēdējais ieraksts izdarīts vien pagājušajā gadā. Diemžēl “Burtu burvja” jaunākie raidījumi netiek aktualizēti arī kopējos Latvijas Radio 1 sociālo tīklu kontos *Facebook*, *Twitter*, *Instagram*.

Raidījums veidots klausītājam (turklāt jāņem vērā, ka tie ir bērni) diezgan nesaprotami – tiek lasīti fragmenti bez pieteikuma, pēc kāda brīža parādās personāži, kuru identitāti ir grūti noteikt un saprast, kas tie tādi ir. Tikai, izstudējot interneta vietni *lsm.lv*, kļūst skaidrs, ka tie ir pasaku tēli – Burtu burvis, kuram pieder dīvains grāmatplaukts, viņa īrnieki – Burtu prīncese, Zirneklis un 3D Voldis. Pēc brīža kļūst skaidrs, ka raidījumā apskata grāmatas un lasa to fragmentus. Klausoties raidījumu, nav īsti saprotams, kāda vecuma bērnus uzrunā “Burtu burvis”. No vienas puses – personāži dotajā raidījuma formātā it kā uzrunā vismazākos klausītājus, kas lasa un skatās bilžu grāmatas, bet, no otras puses, vairākos raidījumos tiek apskatītas grāmatas tīņiem, kuriem šāds uzrunāšanas veids ir diezgan nepiemērots. Tos grāmatu lasīšanā drīzāk varētu ieinteresēt, piemēram, viņu vienaudži vai viņiem interesantas personības.

Raidījuma mērķis ir uzteicams un sniegtā informācija bez šaubām ir vērtīga, tomēr varētu būt skaidrāka grāmatu izvēle – pēc kādiem principiem lasāmviela tiek izvēlēta. Varbūt interesantāk būtu, ja šādā raidījumā apskatītu jaunākās grāmatas. Tāpat vēlama būtu auditorijas iesaiste, piemēram, radoši konkursi, kuros labāko darbu autori saņem balvās jaunākās grāmatas. Konkursa dalībnieku radošie darbi, piemēram, pārdomas par lasīto grāmatu, varētu tikt iekļautas raidījuma saturā, veidotos atgriezeniskā saite. Raidījuma vadītāji – Linda Rutule, Toms Aunījs un Mārcis Maņakovs, ir profesionāli, un darbojas redaktora nospraustajā formātā.

Radioenciklopēdija “KāpēcTāpēc” klausāma svētdienas rītos plkst.10.05. Šis raidījums atbilst satura prioritātei par izglītojoši, izklaidējošo bērnu raidījumu veidošanu, tāpat tas precīzi izpilda nosprausto Latvijas Radio

2017. gada satura attīstības prioritārajos plānos, ka simtgades saturā “paredzēti raidījumi par mūsu valsts kultūrvēsturiskajām, ainaviskajām vietām, svētkiem un rituāliem”, kā arī EPPL 71. punktā noteiktos uzdevumus. Scenārija autore un režisore ir Diāna Bērza. Raidījumam ir sena vēsture – tas skan kopš 1967. gada un tautā pazīstams, kā “kāpēcīšu” raidījums. Tas arī pilnībā atbilst savam portālā *lsm.lv* pieteiktajam mērķim, ka katrs radioenciklopēdijas „KāpēcTāpēc” virtuālais sējums būs veltīts kādai interesantai, Latvijai svarīgai vietai, sfērai, jēdzienam, notikumam, nodarbei un/vai cilvēkam. Raidījuma ierakstu arhīvs rāda ļoti bagātu apskatāmo tēmu klāstu, un arī šogad tas ciemojies gan Pastariņa muzejā, gan Liepājā, gan Mežotnes pilskalnā un citur.

Tāpat kā citi bērnu raidījumi, “KāpēcTāpēc” nav pārstāvēts neviens sociālajā tīklā. Nav nekādas satura rezonances sociālajos tīklos un nav atgriezeniskās saites.

Raidījums veidots meistarīgi – savākts vai arhīvos atrasts bagātīgs faktu klāsts, ko bērniem stāsta raidījuma personāžs – robots, kas šajā gadījumā ir ātri atpazīstams un iederīgs. Klausītāji tiek iepazīstināti ar ekspertiem, kurus vēlāk intervē paši bērni – “kāpēcīši”. Lai arī intervē bērni, sarunas norit raiti un klausīties ir interesanti. Žēl, ka netiek minēti bērnu vārdi – mazie intervētāji ir anonīmi. Informācija ir ļoti interesanta, izglītojoša. Ierakstos dzirdami skaņu efekti, kas rada klātbūtnes sajūtu raidījuma norisēs. Tāpēc būtu ļoti interesanti, ja intervijas varētu apskatīt arī videoierakstā portālā *lsm.lv* un kanālā *Youtube*.

Saturs ir ļoti vērtīgs, jo sniedz bagātīgu ieskatu Latvijas vēsturē un kultūrā. Būtu ārkārtīgi vērtīgi, ja šo raidījumu tulkotu vai, visdrīzāk, veidotu līdzīgu bērniem domātu raidījumu par Latviju programmā Latvijas Radio 4 mazākumtautību valodās. Tas veicinātu patriotisku attieksmi, popularizētu Latvijas vēsturi, kultūras vērtības un būtu reāls ieguldījums sabiedrības integrācijā un saliedētībā, kā tas ir noteikts EPLL 71. punktā sabiedriskā pasūtījuma izpildei.

Pasaku raidījums “Labu nakti” ir viens no tiem, kurš, no vienas pusēs, īsti neietilpst neviens no definētajām satura prioritātēm, tomēr, no otras pusēs,

tas ir ārkārtīgi iemīlots visām Latvijā dzīvojošām iedzīvotāju paaudzēm. Tajā pat laikā tas atbilst EPPL 71. pantā noteiktajam - “nodrošināt bērnu un jauniešu auditorijai atbilstošus informācijas, izglītības, kultūras un izklaides resursus.” Šis ir vienīgais bērnu raidījums, kuru programmā Latvijas Radio 1 pārraida arī darba dienās. Bēni raidījumu var klausīties katru vakaru plkst. 20.45. Pasaku, balss ierakstu un mūzikas atlase ir atbilstoša raidījuma mērķim – noskaņot mazo klausītāju naktsmieram.

Sociālajos tīklos raidījums nav pārstāvēts, satura rezonances nav, bet šajā gadījumā – tas arī nav nepieciešams, jo raidījums ir tik atpazīstams, ka ikviens Latvijā zina par tā esamību. Saturis ir ļoti vērtīgs, jo atlasītas izcilākās latviešu un citu tautu pasakas.

Radioteātris bēriem programmā Latvijas Radio 1 ēterā dzirdams svētdienās 10.35. Raidījumus var noklausīties arī *lsm.lv*, turklāt pieaugušo Radioteātrim kopā ar bērnu ir veltīta īpaša sadaļa portālā. Raidījumu veido Dzintra Matuzāle un Māra Eglīte. Arī šis raidījums izpilda satura prioritāti “grāmata kā vērtība, grāmatu lasīšanas popularizēšana”. Jūlijā projekta “RE! STARTS!” ietvaros radioteātri iestudēti Luīzes Pastores “Mākslas detektīvi” turpinājumos. Līdz ar to radioteātris realizē arī noteikto uzdevumu – “veidot izklaidējoši izglītojošu saturu”. Arī radioteātrim nav kontu sociālajos tīklos, un tas pieminēts tikai vienu reizi Latvijas Radio 1 programmas *Facebook* kontā, uzsākot projektu “RE! STARTS!”. Vairāk ar radioteātra projekta popularizēšanu aktīvi nodarbojusies pati grāmatas autore Luīze Pastore un izdevniecība “Neputns”.

Redaktora darbs ir veikts profesionāli – labi dramatizējumi, piesaistīti profesionāli aktieri. Uzteicami, ka pirms kārtējā lasījuma tiek atgādināts, kas bija dzirdams iepriekšējā raidījumā. Saturis ir vērtīgs – dramatizēti interesanti, mūsdienīgi darbi.

Mīklu konkurss visai ģimenei **“Grezie rati”** programmā Latvijas Radio 1, kas dzirdams sesdienas rītos plkst. 10.26 ar atkārtojumu svētdienas naktī, pieder pie izglītojoši izklaidējošajiem raidījumiem. Internetā ierakstus var klausīties *lsm.lv*. Raidījums savā ziņā pilda doto uzdevumu – “iesaistīt jauniešus satura veidošanā”, jo mīklu konkursa dalībnieki un klausītāji ar

minešanu, savu dzīvesstāstu stāstišanu, dziedāšanu un arī mīklu sacerēšanu būtībā veido raidījuma saturu. “Greizie rati” arī pilda satura prioritāti – popularizēt jauniešu zināšanu nozīmi sacensības formātā, kā arī EPPL 71. pantā noteikto par kultūras vērtību saglabāšanu. Sociālajos tīklos raidījums nav pārstāvēts, tas reizumis minēts citu sociālo tīklu lietotāju ierakstos, tomēr nekāda lielā rezonanse šajos tīklos nav bijusi.

Raidījuma autoru Ivetas un Vidvuda Medeņu darbs ir profesionāls – prasmīgi atlasīti raidījuma dalībnieki – ir gan sabiedrībā populāri cilvēki, gan personības, kas saistītas ar aktuāliem notikumiem (piemēram, jaunās filmas “Vectēvs, kas gudrāks par datoru” aktieri ar mammām), gan arī sabiedrībā neatpazīstami, tomēr interesanti cilvēki.

Lsm.lv portālā “Greizie rati” pieteikts kā mīklu sacensība visai ģimenei. Tam nevar nepiekrist, un drīzāk tas būtu ierindojams kategorijā – izklaides raidījumi, jo, visticamāk, raidījuma auditorija nebūs bērni un jaunieši. Raidījuma ideja ir oriģināla – sacerēt un minēt mīklas līdzīgi, kā to darījuši latviešu senči sensenos laikos. Ne velti konkurss ģimenei “Greizie rati” ir saņēmis Lielo folkloras gada balvu kā labākais tradicionālās kultūras popularizētājs Latvijā un ārzemēs. Saturis ir interesants un vērtīgs. Pieaugušo cilvēku, ģimeņu auditoriju tas uzrunā atbilstoši – Iveta un Vidvuds Medeņi studijā darbojas raiti, ar humora pieskaņu. Var arī just, ka autori strādā pieaugušo auditorijai, un diez vai šis saturs un uzrunas veids ieinteresēs bērnus un jauniešus, ja vien tie paši nebūs piedalījušies raidījumā.

Kopīgie secinājumi

Bērnu un jauniešu raidījumu klāsts programmā LR1 ir samērā plašs, tomēr rodas sajūta, ka šai auditorijai netiek pievērsta pietiekama uzmanība. No visiem pieteiktajiem raidījumiem tikai viens - “Labu nakti”, tiek raidīts darba dienās. Tas nozīmē, ka bērniem un jauniešiem iespēja klausīties Latvijas Radio ir vien brīvdienu rītos un pat atkārtojumos naktīs (kas visumā ir nepiemērots laiks bērniem un jauniešiem), lai arī Latvijas Radio satura attīstības prioritārajos plānos teikts, ka “šai auditorijas daļai ir būtiska dalība Latvijas Radio satura radīšanā.”

Lai arī pozitīvs moments ir visu šo raidījumu pieejamība *lsm.lv* portālā, pavisam bēdīgi Latvijas Radio 1 bērnu un jauniešu raidījumi izskatās sociālajos tīklos. Tos neatrast ne *Facebook*, ne *Twitter*, ne *Instagram*, ne *Youtube* ne arī kur citur. Kaut arī Latvijas Radio stingri definējis savu darbību sociālās tīklošanas vietnēs, kur, piemēram, teikts: “Veidot saturu, kas paredzēts īpaši tīklošanas vietnēm, tādejādi palielinot sekotāju skaitu visās platformās”, kā arī “mudināt un motivēt programmu vadītājus komunicēt ar klausītājiem interneta vidē un sociālajos tīklos, katram raidījumam un programmai akcentējot tos sociālos tīklus, kur biežāk sastopama programmas/raidījuma mērķauditorija”, šie plāni praktiski nav realizēti dzīvē attiecībā uz bērnu un jauniešu raidījumiem.

Latvijas Radio 1 programmai nospraustie uzdevumi un satura prioritātes bērnu un jauniešu raidījumiem vairāk vai mazāk tiek pildītas. Izpalicis vien solījums veidot raidījumus par bērnu drošību, kā arī grūti identificēt, kādā veidā realizēta kritiskās domāšanas un spriestspējas veicināšana bērnu un jauniešu raidījumos un Latgales studijas iesaiste. Tomēr ļoti daudz kas ir paveikts – ir programmā LR1 ir raidījumi bērniem un jauniešiem gan par kultūru, gan vēsturi, kā arī atvēlēta vieta izklaidei, kā tas noteikts EPLL noteiktajos uzdevumos sabiedriskā pasūtījuma izpildei.

Latvijas Radio 3

Jauniešu auditorijai šajā programmā veidota programma “Jāzeps”.

Studentu auditorijai domātais raidījums “Jāzeps” Latvijas Radio 3 programmā izskan ceturdienas rītos plkst. 9.05 ar atkārtojumiem ceturtdienas vakarā plkst. 18.00 un piektdienas naktī plkst. 3.00. Tas veltīts par aktualitātēm dažādās kultūras un mākslas augstskolās, līdz ar to “Jāzeps” ir diezgan šauras nišas raidījums, kas varētu interesēt tikai daļu jauniešu no tiem, kas klausās programmu Latvijas Radio 3.

Sociālajos tīklos raidījums netiek pārstāvēts, tas arī minimāli pieminēts programmas Latvijas Radio 3 sociālajos tīklos. Raidījumus var klausīties interneta vietnē *lsm.lv*. Šobrīd tur ir arī neliels katras raidījuma pieteikums, taču 2016. gadā saturs bija bagātāks – bija gan intervijas, gan konkurss klausītājiem.

Arī raidījuma saturs, šķiet, iepriekš bija aptverošāks – apskatītas vispārīgākas kultūras aktualitātes, piemēram, laikmetīgās mūzikas festivāls. Šobrīd tas ir šaurāks – centrēts tieši uz izglītības iestāžu jaunumiem, piemēram, par mūzikas akadēmijas rektora vēlēšanām. Raidījums veidots kā žurnāls – tiek apskaitītas vairākas tēmas un katrā no tām izskan intervija. Pozitīvi, ka raidījumu veido jaunieši – dažādu jomu studenti, turklāt katru raidījumu citi. Intervijās manāms entuziasms, tomēr saprotams, ka dažbrīd trūkst profesionalitātes interviju vadīšanā.

Raidījuma ideja ir laba, saturs vērtīgs un veids, kā tiek uzrunāta jauniešu auditorija, vērtējams pozitīvi. Saturs arī atbilst Latvijas Radio satura attīstības koncepcijā teiktajam, ka LR3 jāveido padziļināta kultūras un klasiskās mūzikas izpratnes un popularizēšanas darbs. Raidījums arī pilda EPPL uzdevumu - popularizēt kultūras vērtības.

Latvijas Radio 4

Bērnu auditorijai šajā programmā tiek veidots raidījums krievu valodā “Kad tu esi mājās”.

Izglītojoši izklaidējošais raidījums bērniem un viņu vecākiem **”Kad tu esi mājās”** programmas Latvijas Radio 4 ēterā skan sestdienu rītos plkst.10.05 ar atkārtojumu vakarā plkst. 20.00. Portālā *lsm.lv* nav definēts šī raidījuma mērķis un arī ierakstu klāsts ir vien no 2013. gada. Raidījums neizpilda daudzas no LR4 noteiktajām satura prioritātēm bērnu un jauniešu raidījumiem, piemēram, “tieksmes pēc zināšanām veicināšana (par Latvijas un pasaules dabu, vēsturi, kultūru un literatūru), “fakti un stāsti bērniem par Latviju” utt. Tāpat raidījums ir daļēji pretrunā ar Latvijas Radio vērtībām, 2017. gada sabiedriskā pasūtījuma mērķiem un EPLL noteiktajiem uzdevumiem sabiedriskā pasūtījuma izpildei. Lai arī sabiedriskajā pasūtījumā paredzēts veidot raidījumus mazākumgrupai, tomēr Latvijas Radio, kā galveno vērtību uzskata sabiedrības saliedētību, nacionālās identitātes un piederības izjūtas stiprināšanu. Tāpat Latvijas simtgades saturā minēts, ka “tiks veidoti arī izzinoši raidījumi bērniem, piemēram, LR4 raidījums bērniem uztveramā formātā par Latvijas nozīmīgākajiem vēstures

notikumiem”, tomēr “Kad tu esi mājās” nekādi neatbilst nospraustajiem plāniem.

Vienīgais LR4 bērnu raidījums “Kad tu esi mājās” tieši pretēji ir veidots tā, ka nav sajūtas, ka darbība vispār notiek Latvijā. Tieka intervēti bērni, taču netiek nosaukti ne to vārdi, ne skola, kurā tie mācās. Tikpat labi tie varētu būt no Krievijas vai Igaunijas. Izglītojošajā sadaļā tiek stāstīts par globālām lietām, piemēram, kā radās lācis Tedijs, nevis kāds lokāls, Latvijai raksturīgs stāsts. Arī citi ietvertie stāsti raidījumā stāsta par bijušajām PSRS republikām nevis Latviju, piemēram, stāsta darbība notiek Uzbekistānas Republikā.

Sociālajos tīklos raidījums netiek pārstāvēts, arī pašas programmas LR4 aktivitāte sociālajos tīklos ir ļoti zema, tāpēc arī nav nekādas satura rezonances.

Saturs veidots neierastā formā – dzeja mijas ar dziesmiņām, intervijām un stāstiņiem, kas kopumā veido vienotu stāstu par kādu tēmu. Tomēr vispārsteidzošākais šajā raidījumā ir vēstījuma anonimitāte – nav skaidrs, kas tā ir par dzeju, kas tiek citēta, kas tiek par bērniem, kas intervēti un kas tās ir par dziesmām, kas atskaitotas. Autors tiek pieminēts, lasot tikai garāku literārā darba fragmentu. Muzikālajā noformējumā uzvēdī padomju laika noskaņas, piemēram, skan dziesmiņa par portfeļiem, kas jāņem līdzī uz skolu, lai arī mūsdienu bērni tādu lietu var pat neatpazīt. Stundu garais raidījums kādā brīdī sāk garlaikot, un, visticamāk, tam ir grūti noturēt bērnu auditorijas uzmanību.

Saturā vērtīgākais ir bērnu intervijas, kas atbilst prioritātei “izpratnes par savstarpējo komunikāciju padziļināšana”, jo pārsvarā raidījumā tiek runāts par savstarpējām attiecībām bērnu vidū un ar vecākiem, tomēr prasītos piesaiste Latvijai. Pozitīva ir izglītojošā rubrika “Izgudrojums”, tomēr raidījumā varētu būt iekļauta arī kāda izglītojoša rubrika saistībā ar Latviju, piemēram, par Latvijas interesantākajām vietām, sasniegumiem utt. Arī kopumā ņemot, raidījumu būtu jāveido tā, lai mazākumtautību bērniem būtu skaidrs, ka raidījums tiek translēts Latvijā, ka arī te ir kultūra, literatūra, mūzika, izgudrojumi un citas vērtības, kā minēts Elektornisko plašsaziņas

līdzekļu likuma 71. panta vienā no punktiem: “popularizēt Latvijas vēsturi un kultūras vērtības” .

Raidījuma autori un vadītāji Natālija Šeglova un Vadims Grosmans raidījumu vada pašu nospraustās koncepcijas ietvaros bērniem uztveramā veidā – jautājumus uzdod vienkārši, saprotami, skaidro lietas vienkāršā formā. Pozitīvi, ka raidījums uzrunā bērnus uz “tu”. Tieki pielietots neparasts uzrunas veids - brīziem vadītāji runā dzejas formā.

Latvijas Radio 5

Visas radio programmas un portāla *pieci.lv* auditorija galvenokārt ir jaunieši. Programmā klausāmi dažādi jauniešiem domāti raidījumi, ieskaitot arī rubriku “80 dziesmas ap zemeslodzi” un tiešraides raidījumu “Pinīgs vakars”. Tāpat programmai ir sava multimedīala platforma, kā tas noteikts satura prioritātēs, daudzus raidījums var noskatīties arī *pieci.lv* kanālā *Youtube*.

Rubrika **“80 dziesmas ap zemeslodzi”** klausāma sestdienu rītos plkst.10.30. raidījuma “Mosties un rosies” ietvaros. Rubrikas veidotāja un intervētāja ir Linda Samsonova. Rubrika skan ļoti piemērotā laikā – brīvdienu rītos, kad nekur nav jāsteidzas un var mierīgi brokastu laikā noklausīties raidījumu par ceļošanu. Rubrika atbilst satura prioritātei – veidot raidījumus par brīvā laika pavadišanu, aktīva un atbildīga dzīvesveida popularizēšanu. Rubrika tiek aktualizēta radio *pieci.lv* *Facebook*, *Instagram*, *YouTube* kontos. Tā kā, piemēram, radio *pieci.lv* *Instagram* kontam vien ir 24 000 sekotāju, tas nozīmē, ka rubrika sociālajos tīklos tiek veiksmīgi popularizēta pirms ētera. Pēc ētera arī daudzi klausītāji vai raidījuma dalībnieki dalās ar rubrikas video sociālajos tīklos.

Rubrikas formāts ir tradicionāls – tiek intervēts kāds jauns cilvēks, kas apceļojis kādu eksotisku vietu. Interviju vidū skan atbilstoša mūzika. Intervijas tiek veidotas rotaļīgā, jauniešiem labi uztveramā, taču arī pietiekami profesionālā veidā. Saturs ir vērtīgs ar to, ka jaunieši ļoti mīl ceļot, un šie pieredzes stāsti ļauj uzzināt interesantu un noderīgu informāciju.

Raidījums “**Pilnīgs vakars**” tiešraidē vairāku stundu garumā izskan pirmdienas, otrdienas, trešdienas, ceturtdienas vakaros plkst. 20.00 un svētdien plkst. 21.00. Raidījumu veido un vada Karmena Stepanova un Alekssis Vilciņš. Raidījums pilda bērnu un jauniešu raidījumiem uzdoto – “sniegt kvalitatīvu izklaidi, kas atbilst jauniešu interesēm”. Raidījuma intervijas redzamas arī video formātā portālā *pieci.lv*, kas atbilst dotajam uzdevumam – “nodrošināt jauniešu satura pieejamību un diferencēšanu, izmantojot dažādas mediju platformas un strapžanru formas”. Tāpat “Pilnīgs vakars” pilnībā pilda doto uzdevumu – “iesaistīt jauniešus satura veidošanā un atgriezeniskās saiknes ar audioriju stiprināšanā dažādās platformās un formās”, jo visa raidījuma garumā tiek komunicēts ar auditoriju gan caur sociālo tīlu *Twitter*, gan telefoniski. Kā paredzēts programmas LR5 bērnu un jauniešu raidījumu satura prioritātēs, tad “Pilnīgs vakars” izmanto tiešraides formātu, tiek veidotas intervijas, diskusijas, vadītāji popularizē aktīvu dzīvesveidu utt. Lai arī raidījumam nav savas platformas sociālajos tīklos, aktīvi tiek izmantoti *pieci.lv* konti un vadītāji komunikācijā ar klausītājiem rosina lietot mirkļbirkas, lai varētu gūt atgriezenisko saiti. Auditorija ir atsaucīga – klausītāji gan dalās ar raidījuma saturu savos sociālajos tīklos, gan aktīvi izmanto mirkļbirkas, lai nodotu savu vēstījumu raidījuma veidotājiem. Tāpēc viegli noteikt auditorijas profilu – tie ir vecāko klašu skolēni, studenti, jaunieši līdz 30 gadu vecumam, pat skolotāji un, visticamāk, ikviens, kas jūtas jauns.

Raidījums tiek veidots līdzīgi, kā daudzās citās radiostacijās – vadītāji savā starpā pārrunā aktualitātes, aicina klausītājus izteikt savu viedokli par doto tēmu, citē kādu interesantu pētījumu, rīko konkursu tiešajā ēterā. Muzikālais noformējums ir atbilstošs – skan gan ārzemju, gan latviešu mūzika, kas piemērota jauniešu auditorijai. Raidījuma ietvaros tiek veidots arī mūzikas tops. Saturis ir izklaidējošs, tomēr ne pārāk izglītojošs, tāpēc būtu pozitīvi, ja raidījumā tiku iekļautas kādas izglītojošas rubriķas, piemēram, par Latvijas simtgadi.

Ētera personības tiek aktīvi popularizētas gan *pieci.lv*, gan arī citos multimedijos. Un, patiesām, Karmena un Alekssis ir “draudzīgi, gudri un empātiski domubiedri”, kā tas noteikts multimediju satura prioritātēs 2017. gadā, un reprezentē radio *pieci.lv* kā “uzticamu, pretimnākošu un atsaucīgu

sarunu partneri". Jaunieši tiešraidi vada rotaļīgi, raiti, bez jebkādas aizķeršanās. Spēj labi uzrunāt un atgriezeniskajai saitei iekustināt auditoriju.